

ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
વિષય : તત્ત્વજ્ઞાન
બી.એ.નો અભ્યાસક્રમ (૧ થી ૬ સેમિસ્ટર)
(જૂન-૨૦૧૭ થી અમલમાં)

પ્રથમ વર્ષ બી. એ. સેમિસ્ટર ૧ અને ૨ (કોર, ઇલેક્ટીવ, અને ઇલેક્ટીવ – ૨)

સેમિસ્ટર-૧

૧૦૧ તર્કશાસ્ત્ર-૧

૧૦૨ તત્ત્વજ્ઞાનની રૂપરેખા

૧૦૧ નિગમનલક્ષી તર્કશાસ્ત્ર (ઇલે.-૨)

સેમિસ્ટર-૨

૧૧૧ તર્કશાસ્ત્ર-૨

૧૧૨ તત્ત્વજ્ઞાનના કેટલાક સિદ્ધાંતો

૧૧૧ વ્યાપ્તિલક્ષી તર્કશાસ્ત્ર (ઇલે.-૨)

દ્વિતીય વર્ષ બી. એ. સેમિસ્ટર – ૩ અને ૪ (કોર અને ઇલેક્ટીવ)

સેમિસ્ટર-૩

૨૦૧ ન્યાય - વૈશેષિક દર્શન

૨૦૨ ગ્રીક તત્ત્વચિંતન

૨૦૩ નીતિશાસ્ત્ર

સેમિસ્ટર-૪

૨૧૧ સાંખ્યદર્શન અને યોગદર્શન

૨૧૨ આધુનિક પાશ્ચાત્ય તત્ત્વચિંતન

૨૧૩ તર્કશાસ્ત્ર અને વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ

તૃતીય વર્ષ બી. એ. સેમિસ્ટર – ૫ અને ૬ (કોર અને ઇલેક્ટીવ)

સેમિસ્ટર-૫

૩૦૧ પ્લેટોનું રિપબ્લિક

૩૦૨ પૂર્વમીમાંસા દર્શન

૩૦૩ યોગ અને સ્વાસ્થ્યનું તત્ત્વજ્ઞાન

અથવા

૩૦૩ ઉપનિષદોનું તત્ત્વજ્ઞાન

૩૦૪ વ્યવહારવાદ અને વાસ્તવવાદ

અથવા

૩૦૪ ગાંધીજીનું તત્ત્વજ્ઞાન

૩૦૫ સામાજિક તત્ત્વચિંતન

અથવા

૩૦૫ જગતના ધર્મોના તાત્ત્વિક સિદ્ધાંતો

સેમિસ્ટર-૬

૩૧૧ સાંપ્રત સમસ્યાઓ અને તાત્ત્વિક ઉકેલો

૩૧૨ ચાર્વાક દર્શન

૩૧૩ કેળવણીનું તત્ત્વજ્ઞાન

અથવા

૩૧૩ આચાર્યોનું તત્ત્વજ્ઞાન

૩૧૪ તાર્કિક પ્રત્યક્ષવાદ અને અસ્તિત્વવાદ

અથવા

૩૧૪ નિકોમિકેનીયન નીતિશાસ્ત્ર

૩૧૫ રાજકીય તત્ત્વજ્ઞાન

અથવા

૩૧૫ જગતના ધર્મોના નૈતિક સિદ્ધાંત

Gujarat University
Subject : Philosophy
Syllabus of B.A. Course (1to 6 Semesters)
(To be implemented June-2017)

F.Y.B.A. Semester – 1 and 2 (Core, Elective and Elective – 2)

Semester-1

- 101 Logic-1
- 102 Outline of Philosophy
- 101 Deductive Logic (Elect.-2)

Semester-2

- 111 Logic-2
- 112 Some Doctrines of Philosophy
- 111 Inductive Logic (Elect.-2)

S.Y.B.A. Semester – 3 and 4 (Core and Elective)

Semester-3

- 201 Nyaya - Vaisheshika Darshan
- 202 Greek Philosophy
- 203 Ethics

Semester-4

- 211 Samkhya and Yoga Darshan
- 212 Modern Western Philosophy
- 213 Logic and Scientific Method

T.Y.B.A. Semester – 5 And 6 (Core and Elective)

Semester-5

- 301 Plato's Republic
- 302 Purva Mimansa Darshan
- 303 Philosophy of Yoga and Health

OR

- 303 Philosophy of Upanisada
- 304 Pragmatism and Realism

OR

- 304 Philosophy of Gandhi
- 305 Social Philosophy

OR

- 305 Philosophical Principles of World Religions

Semester-6

- 311 Current Problems and Philosophical Solutions
- 312 Charvak Darshan
- 313 Philosophy of Education

OR

- 313 Philosophy of Acharya's
- 314 Logical Positivism and Existentialism

OR

- 314 Nicomecean Ethics
- 315 Political Philosophy

OR

- 315 Ethical Principles of World Religions

સેમિસ્ટર – ૧ (કોર અને ઈલેક્ટીવ)

૧૦૧ : તર્કશાસ્ત્ર - ૧

એકમ ૧

૧. તર્કશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા
૨. અનુમાનનું બંધારણ
૩. અનુમાનના પ્રકારો : નિગમનલક્ષી અને વ્યાપ્તિલક્ષી અનુમાનો
૪. સત્યતા અને પ્રામાણ્ય
૫. ભાષાનાં કાર્યો અને તેમનું મિશ્રણ

એકમ ૨

૧. લક્ષણનું બંધારણ
૨. લક્ષણના હેતુઓ
૩. લક્ષણના પ્રકારો
૪. અર્થના પ્રકારો
૫. પદના વસ્તુનિર્દેશ અને ગુણનિર્દેશ વચ્ચેનો સંબંધ

એકમ ૩

૧. લક્ષણ આપવાની રીતો - પ્રસ્તાવના
૨. વસ્તુનિર્દેશક લક્ષણના પ્રકારો અને તેમની સમીક્ષા
૩. ગુણનિર્દેશક લક્ષણના પ્રકારો અને તેમની સમીક્ષા
૪. વ્યાપકજાતિ અને ભેદકતા દ્વારા અપાતું લક્ષણ
૫. વ્યાપકજાતિ અને ભેદકતા દ્વારા અપાતા લક્ષણના નિયમો

એકમ ૪

૧. ન્યાયદર્શન મુજબ જ્ઞાનનું વર્ગીકરણ
૨. પરત:પ્રામાણ્યવાદ
૩. ભારતીય અનુમાનના પ્રકારો : (૧) સ્વાર્થાનુમાન – પરાર્થાનુમાન
(૨) કેવલાન્વયી – કેવલવ્યતિરેકી – અન્વયવ્યતિરેકી
(૩) પૂર્વવત્ – શેષવત્ – સામાન્યતોદ્દેષ
૪. હેત્વાભાસ (તર્કદોષો)

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. જે.એ.યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ
૨. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
૩. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
૪. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
૫. Logic and Philosophy, Kahane Howard

Semester – 1 (Core and Elective) 101 : Logic-1

Unit 1

1. Definition of Logic
2. Structure of Argument
3. Types of Argument
4. Truth and Validity
5. Functions of Language and its mixed uses

Unit 2

1. Structure of Definition
2. Purposes of Definition
3. Types of Definition
4. Types of Meaning
5. Relation between Denotative and Connotative meaning of the Term

Unit 3

1. Methods of giving Definition – An Introduction
2. Denotative Meaning and its Criticism
3. Connotative Meaning and its Criticism
4. Definition by Genus and Differentia
5. Rules of Definition by Genus and Differentia

Unit 4

1. Classification of Knowledge given by Nyaya system of Philosophy
2. Paratah Pramanyavada
3. Concept of Anumana (argument) in a Nyaya system of Philosophy
4. Types of Anumana – (i) Svarthanumana – Pararthanumana (ii) Kevalanvayi – Kevalvyatireki – Anvayavyatireki (iii) Purvavat – Sheshavat – Samanyatodrishta
5. Hetvabhasa (Fallacies)

Reference Books

1. અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. જી.એ.યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ
2. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
3. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
4. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
5. Logic and Philosophy, Kahane Howard

સેમિસ્ટર – ૧ (કોર અને ઈલેક્ટીવ)
૧૦૨ : તત્ત્વજ્ઞાનની રૂપરેખા

એકમ ૧

૧. પાશ્ચાત્ય દૃષ્ટિબિંદુથી તત્ત્વજ્ઞાનની વ્યાખ્યા
૨. ભારતીય દૃષ્ટિબિંદુથી 'દર્શન'ની વ્યાખ્યા
૩. તત્ત્વજ્ઞાનની વિવિધ મુખ્ય શાખાઓનો પરિચય :
તત્ત્વમીમાંસા, જ્ઞાનમીમાંસા, સૃષ્ટિમીમાંસા, નીતિમીમાંસા, તર્કમીમાંસા, સમાજમીમાંસા,
રાજ્યમીમાંસા, ધર્મમીમાંસા, કેળવણીમીમાંસા

એકમ ૨

૧. વિજ્ઞાન અને ધર્મનો તત્ત્વજ્ઞાનના સંદર્ભમાં પરિચય
૨. તત્ત્વજ્ઞાન અને વિજ્ઞાન વચ્ચેનું સામ્ય
૩. તત્ત્વજ્ઞાન અને વિજ્ઞાન વચ્ચેનો ભેદ
૪. તત્ત્વજ્ઞાન અને વિજ્ઞાન વચ્ચેનો સંબંધ
૫. તત્ત્વજ્ઞાન અને ધર્મ વચ્ચેનો ભેદ
૬. તત્ત્વજ્ઞાન અને ધર્મ વચ્ચેનો સંબંધ

એકમ ૩

૧. મનનું સ્વરૂપ
૨. શરીર-મન સંબંધની સમસ્યા
૩. અનિષ્ટની સમસ્યા
૪. અનિષ્ટની સમસ્યાના શક્ય ઉકેલો

એકમ ૪

૧. ભારતીય દર્શનોનો પરિચય
૨. ભારતીય દર્શનોનું વર્ગીકરણ : આસ્તિક અને નાસ્તિક દર્શન
૩. ભારતીય દર્શનોની સામાન્ય લાક્ષણિકતાઓ
૪. ભારતીય દર્શનોની તત્ત્વમીમાંસા અને જ્ઞાનમીમાંસાનો સંક્ષિપ્ત પરિચય

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. પ્રારંભિક તત્ત્વચિંતન, ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક અને ડૉ. મુકુન્દ કોટેયા
૨. સામાન્ય દર્શન, જોશી અને ઉપાધ્યાય
૩. તત્ત્વજ્ઞાન પરિચય, ડૉ. કિશોર દવે
૪. Living issues in philosophy, Titus H.H.
૫. The principles of philosophy, Bhattacharya H.M.
૬. An introduction to philosophy, Brightman
૭. Philosophy, A.C.Crayling.

Semester – 1 (Core and Elective)
102 : Outline of Philosophy

Unit 1

1. Definition of Philosophy – Western point of view
2. Definition of ‘Darshana’ – Indian point of view
3. Introduction to various branches of philosophy :
Metaphysics, Epistemology, Cosmology, Ethics, Logic, Social Philosophy,
Political Philosophy, Philosophy of Religion, Philosophy of Education.

Unit 2

1. Introduction to Science and Religion with reference to Philosophy
2. Similarities between Philosophy and Science
3. Difference between Philosophy and Science
4. Relation between Philosophy and Science
5. Difference between Philosophy and Religion
6. Relation between Philosophy and Religion

Unit 3

1. Nature of Mind
2. Problem of Mind-body Relation
3. Problem of Evil
4. Possible answer to the Problem of Evil

Unit 4

1. Introduction to Indian Philosophy
2. Classification of Indian of Philosophy : Astik and Nastik Darshana
3. Common Characteristics of Indian Philosophy
4. Brief Introduction to Metaphysical and Epistemological Principles of Indian
Philosophy.

Reference Books

1. પ્રારંભિક તત્ત્વચિંતન, ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક અને ડૉ. મુકુન્દ કોટેયા
2. સામાન્ય દર્શન, જોશી અને ઉપાધ્યાય
3. તત્ત્વજ્ઞાન પરિચય, ડૉ. કિશોર દવે
4. Living issues in philosophy, Titus H.H.
5. The principles of philosophy, Bhattacharya H.M.
6. An introduction to philosophy, Brightman
7. Philosophy, A.C.Crayling.

સેમિસ્ટર – ૧ ઈલેક્ટીવ (૨)
૧૦૧ : નિગમનલક્ષી તર્કશાસ્ત્ર

એકમ ૧

૧. તર્કશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા
૨. અનુમાનનું બંધારણ
૩. અનુમાનના પ્રકારો : નિગમનલક્ષી અને વ્યાપ્તિલક્ષી અનુમાનો
૪. સત્યતા અને પ્રામાણ્ય

એકમ ૨

૧. નિરૂપાધિક વિધાનનું બંધારણ
૨. ચાર પ્રકારના નિરૂપાધિક વિધાનો
૩. નિરૂપાધિક સંવિધાનનું લક્ષણ
૪. નિરૂપાધિક સંવિધાનના ભેદ અને આકૃતિઓ
૫. નિરૂપાધિક સંવિધાનના પ્રમાણ્યના નિયમો અને ભંગથી થતા દોષો

એકમ ૩

૧. વૈકલ્પિક સંવિધાન
૨. શુદ્ધ સોપાધિક સંવિધાન
૩. મિશ્ર સોપાધિક સંવિધાન
૪. દ્વિધાનુમાનનું લક્ષણ અને તેના પ્રકારો
૫. દ્વિધાનુમાનના ખંડનની રીતો

એકમ ૪

૧. સાદા વિધાનોનું સ્વરૂપ
૨. સાદા વિધાનોના પ્રકારો
૩. સંયુક્ત વિધાનોનું સ્વરૂપ
૪. સંયુક્ત વિધાનોના પ્રકારો
૫. સાદા અને સંયુક્ત વિધાનોની પ્રાતીક રજૂઆત

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ
૨. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
૩. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
૪. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
૫. Logic and Philosophy, Kahane Howard

Semester – 1 Elective (2)
101 : Deductive Logic

Unit 1

1. Definition of Logic
2. Structure of Argument
3. Types of Argument
4. Truth and Validity
5. Functions of Language and its mixed uses

Unit 2

1. Structure of Categorical Proposition
2. Four Types of Categorical Proposition
3. Definition of Categorical Syllogism
4. Figure and Modes of Categorical Syllogism
5. Rules of Valid Categorical Syllogism and fallacies by breaking those rules

Unit 3

1. Disjunctive Syllogism
2. Pure Hypothetical Syllogism
3. Mixed Hypothetical Syllogism
4. Definition and Types of Dilemma
5. Methods of Refutation of Dilemma

Unit 4

1. Nature of Simple Proposition
2. Types of Simple Proposition
3. Nature of Compound Proposition
4. Types of Compound Proposition
5. Symbolization of Simple and Compound Proposition

Reference Books

1. અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. જે.એ.યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ
2. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
3. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
4. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
5. Logic and Philosophy, Kahane Howard

સેમિસ્ટર – ૨ (કોર અને ઈલેક્ટીવ)

૧૧૧ : તર્કશાસ્ત્ર - ૨

એકમ ૧

૧. વિધાન અને વાક્ય વચ્ચેનો ભેદ
૨. નિરૂપાધિક વિધાનનું બંધારણ
૩. વર્ગ અને વર્ગ-સમાવેશન
૪. ચાર પ્રકારના નિરૂપાધિક વિધાનો
૫. નિરૂપાધિક વિધાનના પદોની વ્યાપ્તિ

એકમ ૨

૧. નિરૂપાધિક સંવિધાનનું લક્ષણ
૨. નિરૂપાધિક સંવિધાનના પદો અને વિધાનો
૩. નિરૂપાધિક સંવિધાનના ભેદ અને આકૃતિઓ
૪. નિરૂપાધિક સંવિધાનનું પ્રમાણભૂત અને અપ્રમાણભૂત રૂપ
૫. નિરૂપાધિક સંવિધાનના પ્રમાણ્યના નિયમો અને ભંગથી થતા દોષો

એકમ ૩

૧. નિરૂપાધિક વિધાનોની વેન આકૃતિ દ્વારા રજૂઆત
૨. વેન આકૃતિ દ્વારા નિરૂપાધિક સંવિધાનના પ્રામાણ્યની સાબિતી

એકમ ૪

૧. વૈકલ્પિક સંવિધાન
૨. શુદ્ધ સોપાધિક સંવિધાન
૩. મિશ્ર સોપાધિક સંવિધાન
૪. દ્વિધાનુમાનનું લક્ષણ અને તેના પ્રકારો
૫. દ્વિધાનુમાનના ખંડનની રીતો

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. જે.એ.યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ
૨. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
૩. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
૪. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
૫. Logic and Philosophy, Kahane Howard

Semester – 2 (Core and Elective) **111 : Logic-2**

Unit 1

1. Difference between Proposition and Sentence
2. Structure of Categorical Proposition
3. Concept of Class and Class inclusion
4. Four Types of Categorical Proposition
5. Distribution of the terms in Categorical Proposition
6. Conversion of Proposition into Standard form of Categorical Proposition

Unit 2

1. Definition of Categorical Syllogism
2. Terms and Propositions of Categorical Syllogism
3. Figure and Modes of Categorical Syllogism
4. Valid and Invalid Form of Categorical Syllogism
5. Rules of Valid Categorical Syllogism and fallacies by breaking those rules

Unit 3

1. Presentation of Categorical Proposition through Vann Diagram
2. Proving validity of Categorical Syllogism through Vann Diagram

Unit 4

1. Disjunctive Syllogism
2. Pure Hypothetical Syllogism
3. Mixed Hypothetical Syllogism
4. Definition and Types of Dilemma
5. Methods of Refutation of Dilemma

Reference Books

1. અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. જી.એ.યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ
2. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
3. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
4. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
5. Logic and Philosophy, Kahane Howard

સેમિસ્ટર – ૨ (કોર અને ઈલેક્ટીવ)
૧૧૨ : તત્ત્વજ્ઞાનના કેટલાક સિદ્ધાંતો

એકમ ૧

૧. અનુભવવાદ – બુદ્ધિવાદનો પરિચય
૨. બુદ્ધિવાદની સમજૂતી
૩. અનુભવવાદની સમજૂતી
૪. અનુભવવાદ – બુદ્ધિવાદની તુલના

એકમ ૨

૧. વિચારવાદ – વાસ્તવવાદનો પરિચય
૨. મુખ્ય વિચારવાદી સિદ્ધાંતો
૩. વાસ્તવવાદી ચિંતક મૂરે કરેલું વિચારવાદનું ખંડન
૪. વાસ્તવવાદના પ્રકારો અને તેની સમીક્ષા

એકમ ૩

૧. યંત્રવાદ અને હેતુવાદનો પરિચય
૨. યંત્રવાદ સામેના અસંતોષનાં કારણો
૩. હેતુવાદના સમર્થનની દલીલો
૪. હેતુવાદ સામે રજૂ કરવામાં આવતી મૂશ્કેલીઓ અને તેના શક્ય ઉત્તરો

એકમ ૪

૧. ઉત્કાંતિવાદનો પરિચય
૨. ડાર્વિનનો ઉત્કાંતિવાદ તથા તેની સમીક્ષા
૩. લામાર્કનો ઉત્કાંતિવાદ તથા તેની સમીક્ષા
૪. ઉત્કાંતિવાદના તાત્ત્વિક ફલિતાર્થો

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. પ્રારંભિક તત્ત્વચિંતન, ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક અને ડૉ. મુકુન્દ કોટેચા
૨. સામાન્ય દર્શન, જોશી અને ઉપાધ્યાય
૩. તત્ત્વજ્ઞાન પરિચય, ડૉ. કિશોર દવે
૪. Living issues in philosophy, Titus H.H.
૫. The principles of philosophy, Bhattacharya H.M.
૬. An introduction to philosophy, Brightman
૭. Philosophy, A.C.Crayling.

Semester – 2 (Core and Elective)
112 : Some Doctrines of Philosophy

Unit 1

1. Introduction to Empiricism and Rationalism
2. Explanation of Rationalism
3. Explanation of Empiricism
4. Comparison of Empiricism and Rationalism

Unit 2

1. Introduction to Idealism and Realism
2. Basic Doctrines of Idealism
3. Refutation of Idealism by G.E. Moor
4. Types of Realism and its Criticism

Unit 3

1. Introduction to Mechanism and Teleology
2. Arguments Against Mechanism
3. Arguments for Teleology
4. Problems put against Teleology and its possible answers

Unit 4

1. Introduction to Evolution
2. Evolutionary Theory of Darwin and its criticism
3. Evolutionary Theory of Lamark and its criticism
4. Philosophical Implications of Evolution

Reference Books

1. પ્રારંભિક તત્ત્વચિંતન, ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક અને ડૉ. મુકુન્દ કોટેચા
2. સામાન્ય દર્શન, જોશી અને ઉપાધ્યાય
3. તત્ત્વજ્ઞાન પરિચય, ડૉ. કિશોર દવે
4. Living issues in philosophy, Titus H.H.
5. The principles of philosophy, Bhattacharya H.M.
6. An introduction to philosophy, Brightman
7. Philosophy, A.C.Crayling.

સેમિસ્ટર – ૨ ઈલેક્ટીવ(૨)
૧૧૧ : વ્યાપ્તિલક્ષી તર્કશાસ્ત્ર

એકમ ૧

૧. ભાષાનાં કાર્યો અને તેમનું મિશ્રણ
૨. તર્કદોષોની વ્યાખ્યા અને તેમનું વર્ગીકરણ
૩. પ્રસ્તુતતાને લગતા તર્કદોષો
૪. સંદિગ્ધતાને લગતા તર્કદોષો

એકમ ૨

૧. લક્ષણનું બંધારણ
૨. લક્ષણના હેતુઓ
૩. લક્ષણના પ્રકારો
૪. અર્થના પ્રકારો
૫. પદના વસ્તુનિર્દેશ અને ગુણનિર્દેશ વચ્ચેનો સંબંધ

એકમ ૩

૧. લક્ષણ આપવાની રીતો - પ્રસ્તાવના
૨. વસ્તુનિર્દેશક લક્ષણના પ્રકારો અને તેમની સમીક્ષા
૩. ગુણનિર્દેશક લક્ષણના પ્રકારો અને તેમની સમીક્ષા
૪. વ્યાપકજાતિ અને ભેદકતા દ્વારા અપાતા લક્ષણનું સ્વરૂપ
૫. વ્યાપકજાતિ અને ભેદકતા દ્વારા અપાતા લક્ષણના નિયમો

એકમ ૪

૧. વ્યાપ્તિકરણનું લક્ષણ અને તેના તાત્ત્વિક આધારો
૨. વૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિના સોપાનો
૩. વૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિની સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ
૪. માત્ર ગણનામૂલક વ્યાપ્તિની સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ
૫. સાદૃશ્યતર્કની સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. જે.એ.યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ
૨. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
૩. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
૪. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
૫. Logic and Philosophy, Kahane Howard

Semester – 2 Elective (2)

111 : Inductive Logic

Unit 1

1. Functions of Language and their Mixture
2. Definition and Classification of Fallacies
3. Fallacies of Relevance
4. Fallacies of Ambiguity

Unit 2

1. Structure of Definition
2. Purposes of Definition
3. Types of Definition
4. Types of Meaning
5. Relation between Denotative and Connotative meaning of the Term

Unit 3

1. Methods of giving Definition – An Introduction
2. Denotative Meaning and its Criticism
3. Connotative Meaning and its Criticism
4. Nature of Definition by Genus and Differentia
5. Rules of Definition by Genus and Differentia

Unit 4

1. Characteristics of Induction and its Philosophical Basis
2. Steps of Scientific Induction
3. General and Specific Characteristics of Scientific Induction
4. General and Specific Characteristics of Simple Innumeration
5. General and Specific Characteristics of Analogy

Reference Books

1. અવર્થીન તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. જે.એ.યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ
2. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
3. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
4. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
5. Logic and Philosophy, Kahane Howard

સેમિસ્ટર – ૩ (કોર અને ઈલેક્ટીવ)
૨૦૧ : ન્યાય - વૈશેષિક દર્શન

એકમ ૧

૧. ન્યાયદર્શનનો પરિચય અને સાહિત્ય
૨. ન્યાયદર્શનમાં સ્વીકારેલા સોળ પદાર્થો
૩. જ્ઞાનની વ્યાખ્યા અને વર્ગીકરણ

એકમ ૨

૧. યથાર્થ જ્ઞાનના પ્રકારો (પ્રત્યક્ષ, અનુમાન, ઉપમાન અને શબ્દ)
૨. અયથાર્થ જ્ઞાનના પ્રકારો (સંશય, તર્ક, વિપર્યય અને સ્મૃતિ)

એકમ ૩

૧. આત્માનું સ્વરૂપ અને તેના અસ્તિત્વની સાબિતીઓ
૨. ઈશ્વરનું સ્વરૂપ અને તેના અસ્તિત્વની વિવિધ સાબિતીઓ

એકમ ૪

૧. વૈશેષિક દર્શનનો પરિચય અને સાહિત્ય
૨. અસત્કાર્યવાદ
૩. વૈશેષિક દર્શને સ્વીકારેલા સાત પદાર્થો

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. ન્યાય વૈશેષિક, નગીન જી. શાહ
૨. ભારતીય દર્શનો, સી.વી.રાવલ
૩. ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાનની રૂપરેખા, અનુ. ડૉ. ઈન્દુકલા ઝવેરી
૪. હિન્દુ તત્ત્વજ્ઞાનનો ઇતિહાસ, ન.દે.મહેતા
૫. ભારતીય દર્શન કા ઇતિહાસ, જયદેવ વેદાલંકાર
૬. ભારતીય દર્શન, જદુનાથ સિન્હા
૭. ભારતીય દર્શન - આલોચન ઓર અનુશીલન, ચન્દ્રધર શર્મા
૮. Introduction to Indian Philosophy, Datta and Chaterjee
૯. Outlines of Indian Philosophy, Hiriyanna
૧૦. Indian Philosophy, S.Rashakrishnan
૧૧. Indian Philosophy, Chandradhar Sharma

Semester – 3 (Core and Elective)
201 : Nyaya - Vaisheshika Philosophy

Unit 1

1. Introduction to Nyaya Philosophy and its literature
2. Sixteen Padarthas of Nyaya Philosophy
3. Definition and Classification of Knowledge

Unit 2

1. Types of (or Sources of) Valid Knowledge (Perception, Inference, Resemblance and Testimony)
2. Types of (or Sources of) Invalid Knowledge (Sanshaya, Tarka, Viparyaya and Smriti)

Unit 3

1. Nature of Self and Proofs For Its Existence
2. Nature of God and Proofs For the Existence of God

Unit 4

1. Introduction to Vaisheshika Philosophy and its Literature
2. Asatkaryavada
3. Seven Padarthas accepted Vaisheshika Philosophy

Reference Books

1. न्याय वैशेषिक, नगीन ज. शाह
2. भारतीय दर्शनो, सी.वी.रावल
3. भारतीय तत्त्वज्ञाननी रूपरेखा, अनु. डॉ. ईन्दुकला जवेरी
4. हिन्द तत्त्वज्ञाननो इतिहास, न.दे.महेता
5. भारतीय दर्शन का इतिहास, जयदेव वेदालंकार
6. भारतीय दर्शन, जदुनाथ सिन्हा
7. भारतीय दर्शन - आलोचन और अनुशीलन, चन्द्रधर शर्मा
8. Introduction to Indian Philosophy, Datta and Chaterjee
9. Outlines of Indian Philosophy, Hiriyanna
10. Indian Philosophy, S.Rashakrishnan
11. Indian Philosophy, Chandradhar Sharma

સેમિસ્ટર-૩ (કોર અને ઈલેકટીવ)
૨૦૨ : ગ્રીક તત્ત્વચિંતન

એકમ-૧

1. ગ્રીક તત્ત્વચિંતનનો પરીચય
2. થેલીઝ
3. એનેક્ઝીમેન્ડર
4. એનેક્ઝીમીનીઝ

એકમ-૨

1. પાયથાગોરસ
2. હેરકલાઈટ્સ
3. પાર્મેનિડીઝ

એકમ-૩

1. પ્રોટેગોરસ
2. સોક્રેટીસ
3. ડેમોક્રિટ્સ

એકમ-૪

1. પ્લેટો રૂપતત્ત્વોનો સિધ્ધાંત
2. એરિસ્ટોટલ કારણ મીમાંસા, ----નો સિધ્ધાંત

સંદર્ભગ્રંથ

૧. પાશ્ચાત્ય તત્ત્વજ્ઞાનનો સરળ ઇતિહાસ, અનુ. ડૉ. જે.એ. યાજ્ઞિક યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.
૨. ગ્રીક તત્ત્વચિંતન પૂર્વાધ- ઉત્તરાર્ધ, ડૉ. અશ્વિન ગરાળા, ગર્ગ પ્રકાશન.
૩. ગ્રીક તત્ત્વચિંતન-પૂર્વાધ, પ્રો. ઉમેશકુમાર એ. યાજ્ઞિક, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ પ્રકાશન.
4. A Critical History of Greek Philosophy, W.T.Stace
5. History of Western Philosophy, Frank Thilli

Semester-2 (Core and Elective)
202 : Greek Philosophy

Unit-1

1. Introduction of Greek Philosophy
2. Thales
3. Anaximander
4. Anaximenes

Unit-2

1. Pythagoras
2. Heraclitus
3. Paamenides

Unit-3

1. Protagoras
2. Socrates
3. Democritus

Unit-4

1. Plato : Theory of Ideas
2. Aristotle : Criticism of Causation, Theory of Substance

Reference Book :

૧. પાશ્ચાત્ય તત્ત્વજ્ઞાનનો સરળ ઇતિહાસ, અનુ.ડો. જે.એ.યાજ્ઞિક યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.
૨. ગ્રીક તત્ત્વચિંતન પૂર્વાધ- ઉત્તરાર્ધ, ડો. અશ્વિન ગરાળા, ગર્ગ પ્રકાશન.
૩. ગ્રીક તત્ત્વચિંતન-પૂર્વાધ, પ્રો. ઉમેશકુમાર એ. યાજ્ઞિક, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ પ્રકાશન.
4. A Critical History of Greek Philosophy, W.T.Stace
5. History of Western Philosophy, Frank Thilli

સેમિસ્ટર – ૩ (કોર)
૨૦૩ : નીતિશાસ્ત્ર

એકમ ૧

૧. નીતિશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ
૨. નૈતિક વિકાસની કક્ષાઓ
૩. નૈતિક નિર્ણયનું સ્વરૂપ અને તેનો કર્તા

એકમ ૨

૧. સુખવાદના પ્રકારો
૨. મિલ અને બેન્યામનો ઉપયોગિતાવાદ
૩. કેન્ટની નીતિમીમાંસા

એકમ ૩

૧. સજાના સિદ્ધાંતો
૨. નિયતિવાદ
૩. સંકલ્પ સ્વાતંત્ર્ય

એકમ ૪

૧. નીતિશાસ્ત્રની ગૃહિત માન્યતાઓ
૨. ગ્રીન અને બ્રેડલેનો આત્મસાક્ષાત્કારવાદ
૩. પ્લેટો અને અરિસ્ટોટલનો આત્મસાક્ષાત્કારવાદ

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. નીતિશાસ્ત્ર પ્રવેશ, ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક
૨. નીતિશાસ્ત્ર, બી.જી. દેસાઈ
૩. નીતિશાસ્ત્ર પ્રવેશ, બી.જી. દેસાઈ
૪. નીતિશાસ્ત્ર, ઝેડ.વી.કોઠારી
૫. A Manual of Ethics, John S. Mackenzie
૬. Ethics for Today, Titus H.H.
૭. An introduction to ethics, William Lillie

Semester – 3 (Core)
203 : Ethics

Unit 1

1. Definition and Nature of Ethics
2. Stages of the development of morality
3. Nature and Subject of Moral Judgment

Unit 2

1. Types of Hedonism
2. Utilitarianism of Mill and Bentham
3. Moral Principles of Kant

Unit 3

1. Theories of Punishment
2. Determinism
3. Freedom of Will

Unit 4

1. Postulates of Ethics
2. Self-Actualization of Green and Bradley
3. Self-Actualization of Plato and Aristotle

Reference Books

1. નીતિશાસ્ત્ર પ્રવેશ, ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક
2. નીતિશાસ્ત્ર, બી.જી. દેસાઈ
3. નીતિશાસ્ત્ર પ્રવેશ, બી.જી. દેસાઈ
4. નીતિશાસ્ત્ર, ઝેડ.વી.કોઠારી
5. A Manual of Ethics, John S. Mackenzie
6. Ethics for Today, Titus
7. An introduction to ethics, William Lillie

સેમિસ્ટર – ૪ (કોર અને ઈલેક્ટીવ)
૨૧૧ : સાંખ્ય અને યોગદર્શન

એકમ ૧

૧. સાંખ્યદર્શનનો પરિચય અને સાહિત્ય
૨. પ્રકૃતિનું સ્વરૂપ અને તેના અસ્તિત્વની સાબિતીઓ, પ્રકૃતિના ગુણો
૩. પુરુષનું સ્વરૂપ અને તેના અસ્તિત્વની સાબિતીઓ, પુરુષ બહુત્વ

એકમ ૨

૧. સાંખ્યની જ્ઞાનમીમાંસા
૨. સત્કાર્યવાદ
૩. ઉત્ક્રાંતિનો ખ્યાલ

એકમ ૩

૧. યોગદર્શનનો પરિચય અને સાહિત્ય
૨. યોગનું મનોવિજ્ઞાન
૩. યોગદર્શનનો ઈશ્વર અંગેનો ખ્યાલ
૪. ચિત્તશુદ્ધિના ઉપાયો

એકમ ૪

૧. અષ્ટાંગયોગનો પરિચય
૨. યોગના બહિરંગ
૩. યોગના અંતરંગ
૪. સંપ્રજ્ઞાત અને અસંપ્રજ્ઞાત યોગ

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. ન્યાય વૈશેષિક, નગીન જી. શાહ
૨. સાંખ્ય-યોગ, નગીન જી. શાહ
૩. ભારતીય દર્શનો, સી.વી.રાવલ
૪. ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાનની રૂપરેખા, અનુ. ડૉ. ઈન્દુકલા ઝવેરી
૫. હિન્દ તત્ત્વજ્ઞાનનો ઇતિહાસ, ન.દે.મહેતા
૬. ભારતીય દર્શન કા ઇતિહાસ, જયદેવ વેદાલંકાર
૭. ભારતીય દર્શન, જદુનાથ સિન્હા
૮. ભારતીય દર્શન - આલોચન ઓર અનુશીલન, ચન્દ્રધર શર્મા
૯. Introduction to Indian Philosophy, Datta and Chatterjee
૧૦. Outlines of Indian Philosophy, Hiriyanna
૧૧. Indian Philosophy, S.Rashakrishnan
૧૨. Indian Philosophy, Chandradhar Sharma

Semester – 4 (Core and Elective)
211 : Samkhya and Yoga Philosophy

Unit 1

1. Introduction to Samkhya Philosophy and its Literature
2. Nature and Proofs for the Existence of Prakriti, Qualities of Prakriti
3. Nature and Proofs for the Existence of Purusha, Plurality of Purusha

Unit 2

1. Epistemology of Samkhya
2. Satkaryavada
3. Theory of Evolution

Unit 3

1. Introduction to Yoga Philosophy and its Literature
2. Psychology of Yoga
3. Concept of God in Yoga Philosophy
4. Means to the purification of Chitta

Unit 4

1. Introduction to Eight-fold System of Yoga
2. External Organs of Yoga System
3. Internal Organs of Yaga System
4. Samprajnata and Asamprajnata Yoga

Reference Books

1. સાંખ્ય-યોગ, નગીન જી. શાહ
2. ભારતીય દર્શનો, સી.વી.રાવલ
3. ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાનની રૂપરેખા, અનુ. ડૉ. ઈન્દુકલા ઝવેરી
4. હિન્દુ તત્ત્વજ્ઞાનનો ઇતિહાસ, ન.દે.મહેતા
5. ભારતીય દર્શન કા ઇતિહાસ, જયદેવ વેદાલંકાર
6. ભારતીય દર્શન, જદુનાથ સિન્હા
7. ભારતીય દર્શન - આલોચન ઓર અનુશીલન, ચન્દ્રધર શર્મા
8. Introduction to Indian Philosophy, Datta and Chatterjee
9. Outlines of Indian Philosophy, Hiriyanna
10. Indian Philosophy, S.Rashakrishnan
11. Indian Philosophy, Chandradhar Sharma

સેમિસ્ટર -૪ (કોર અને ઈલેકટીવ)
૨૧૨: આધુનિક પાશ્ચાત્ય તત્ત્વચિંતન

એકમ-૧

1. ડેકાર્ટ : શંકાપદ્ધતિ, દ્રવ્યનો સિદ્ધાંત, ઈશ્વરના અસ્તિત્વની સાબિતિઓ
2. સ્પિનોઝા : દ્રવ્યનો સિદ્ધાંત, ગુણધર્મો અને પર્યાયો

એકમ-૨

1. લાયબ્નિઝ : ચિદણુવાદ, પૂર્વસ્થાપિત સામંજસ્યનો સિદ્ધાંત
2. લોક : જન્મજાત વિચારોનું ખંડન, જ્ઞાનનું સ્વરૂપ, જ્ઞાનની મર્યાદા

એકમ-૩

1. બર્કલે : અજાણ ભૌતિક પદાર્થના અસ્તિત્વનું ખંડન
2. હ્યુમ : જ્ઞાનમીમાંસા, કારણમીમાંસા

એકમ-૪

1. કેન્ટ : બુદ્ધિવાદ અને અનુભવવાદનો સમન્વય, ક્રિટીકની સમસ્યા
2. હેગલ : નિરપેક્ષ વિચારવાદનો સિદ્ધાંત, આત્માનો ખ્યાલ, દ્વંદ્વાત્મક પદ્ધતિ

સંદર્ભગ્રંથ

1. પાશ્ચાત્ય તત્ત્વજ્ઞાનનો સરળ ઇતિહાસ, અનુ. ડૉ. જી.એ. યાજ્ઞિક, ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.
2. પાશ્ચાત્ય તત્ત્વચિંતન, ઝેડ વી. કોઠારી, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
3. પાશ્ચાત્ય દર્શન (હિન્દી), યા.મસીહ
4. પાશ્ચાત્ય દર્શન કા ઇતિહાસ (હિન્દી), ડૉ. દયા કિશ્નન
5. History of Western Philosophy, Bertrand Russell
6. Introduction to Western Philosophy – Ideas and Argument from Plato to Popper, Antony Flew.
7. Critical History of Western Philosophy, Ya.Masih

Semester-4 (Core and Elective)
212 : Modern Western Philosophy

Unit-1

1. Descartes : Method of doubt, Theory of substance, Proofs for the existence of God.
2. Spinoza : Theory of Substance, Modes and Attributes.

Unit-2

1. Leibniz : Theory of Monad, Theory of Pre-Established Harmony.
2. Locke : Refutation of innate ideas, nature of knowledge, limit of knowledge.

Unit-3

1. Berkeley : Refutation of Unknown physical Substance.
2. Hume : Epistemology, Theory of Causation

Unit-4

1. Kant : Synthesis of rationalism and empiricism, problem of critique
2. Hegel : Absolute Idealism, Concept of Self, Dialectical Method.

Reference Book :

૧. પાશ્ચાત્ય તત્ત્વજ્ઞાનનો સરળ ઇતિહાસ, અનુ. ડૉ.જે.એ.યાજ્ઞિક, ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.
૨. પાશ્ચાત્ય તત્ત્વચિંતન, એડ વી. કોઠારી, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૩. પાશ્ચાત્ય દર્શન (હિન્દી), યા.મસીહ
૪. પાશ્ચાત્ય દર્શન કા ઇતિહાસ (હિન્દી), ડૉ. દયા કિશ્નન
5. History of Western Philosophy, Bertrand Russell
6. Introduction to Western Philosophy – Ideas and Argument from Plato to Popper, Antony Flew.
7. Critical History of Western Philosophy, Ya.Masih

સેમિસ્ટર – ૪ (કોર)
૨૧૩ : તર્કશાસ્ત્ર અને વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ

એકમ ૧

૧. વ્યાપ્તિકરણના તાત્વિક આધારો અને લાક્ષણિકતાઓ
૨. વૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિના મુખ્ય સોપાનો
૩. વૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિનું લક્ષણ, તેની સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ

એકમ ૨

૧. માત્ર ગણનામૂલક વ્યાપ્તિનું લક્ષણ, તેની સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ
૨. સાદૃશ્ય તર્કનું લક્ષણ, તેની સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ
૩. સાદૃશ્ય તર્કની સબળતાની કસોટીઓ

એકમ ૩

૧. કારણના વૈજ્ઞાનિક ખ્યાલનું મિલે કરેલું વિશ્લેષણ અને તેમાં કાર્વેથ રિડેનો સુધારો
૨. કારણ બહુતાવાદ
૩. ઉપસ્થાપના
૪. સ્પષ્ટીકરણ

એકમ ૪

૧. મિલે આપેલી પ્રાયોગિક અન્વેષણની પાંચ પદ્ધતિઓ
૨. પ્રસ્તુતતાને લગતા તેર તર્કદોષો
૩. સંદિગ્ધતાને લગતા પાંચ તર્કદોષો
૪. તર્કદોષોનો પરિહાર

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર પ્રવેશ, ડૉ.જે.એ.યાજ્ઞિક અને કેલાસ પટેલ
૨. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
૩. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
૫. પ્રારંભિક તર્કશાસ્ત્ર, કે.બી.વ્યાસ, પરિમલ દલાલ અને કે.બી.માંકડ
૬. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
૭. Logic, Chhanda Chatraborti
૮. Introduction to Logic, Patric and Hurley

Semester – 4 (Core)
213 : Logic And Scientific Method

Unit 1

1. Philosophical Basis and Characteristics of Induction
2. Basic Steps of Scientific Induction
3. Definition of Scientific Induction and its General and Specific Characteristics

Unit 2

1. Definition of Simple Innumeration and its General and Specific Characteristics
2. Definition of Analogy and its General and Specific Characteristics
3. Criteria for the Soundness of Analogy

Unit 3

1. Mill's Analysis of Scientific Concept of Cause and Correction of it by Carveth Ride
2. Plurality of Cause
3. Hypothesis
4. Explanation

Unit 4

1. Mill's Five Methods of Scientific Investigation
2. Thirteen Fallacies of Relevance
3. Five Fallacies of Ambiguity
4. Avoidance of Fallacies

Reference Books

1. અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર પ્રવેશ, ડૉ.જે.એ.યાજ્ઞિક અને કેલાસ પટેલ
2. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
3. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
4. પ્રારંભિક તર્કશાસ્ત્ર, કે.બી.વ્યાસ, પરિમલ દલાલ અને કે.બી.માંકડ
5. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
6. Logic, Chhanda Chatraborti
7. Introduction to Logic, Patric and Hurley

સેમિસ્ટર – ૫ (કોર)
૩૦૧ : પ્લેટોનું રિપબ્લીક

એકમ-૧

૧. પ્લેટોનું જીવન અને સર્જન
૨. ન્યાયના વિવિધ સિદ્ધાંતો
૩. આત્માનું સ્વરૂપ

એકમ-૨

૧. ન્યાય અને અન્યાયના સિદ્ધાંતોનું વિશ્લેષણ
૨. ગ્લાઉકોનના ન્યાય અંગેના વિચારો
૩. એડેમેન્ટસના ન્યાય અંગેનો વિચારો

એકમ-૩

૧. સદ્ગુણોનું પૃથક્કરણ
૨. સદ્ગુણ અને કલા
૩. ન્યાય અને સુખ

એકમ-૪

૧. વ્યક્તિ અને સમાજ
૨. વર્ગ-વ્યવસ્થા
૩. આદર્શનગરમાં સ્ત્રીઓનું સ્થાન
૪. પ્લેટોની શિક્ષણ પદ્ધતિ

એકમ-૫

૧. પ્લેટોનું આદર્શનગર
૨. પ્લેટોનો સામ્યવાદ
૩. વિવિધ પતિત રાજ્યબંધારણો

સંદર્ભગ્રંથ

૧. પ્લેટોનું રિપબ્લિક - પ્રા. નરસિંહભાઈ બી. પટેલ
૨. The Plato's Republic (Hindi Tr.), Alok Kumar
૩. Plato (Hindi), Vinay Shrivastava
૪. A Critical History of Greek Philosophy, W.T.Stace
૫. History of Western Philosophy, Frank Thilli

Semester -5 (Core)

301– Plato’s Republic

Unit-1

1. Plato’s Life and Creation
2. Various theories of Justice
3. Nature of Soul

Unit-2

1. Analysis of the Principles of Justice and Injustice
2. Glaucon on justice
3. Adeimantus on justice

Unit-3

1. Analysis of Virtue
2. Virtue and Art
3. Justice and Happiness

Unit-4

1. Individual and Society
2. The Class System
3. Place of Females in an Ideal Society
4. Plato’s Education System

Unit-5

1. Plato’s Ideal Society
2. Plato’s Communism
3. Different types of fallen states

Reference Book

૧. પ્લેટોનું રિપબ્લિક - પ્રા. નરસિંહભાઈ બી. પટેલ
2. The Plato’s Republic (Hindi Tr.), Alok Kumar
3. Plato (Hindi), Vinay Shrivastava
4. A Critical History of Greek Philosophy, W.T.Stace
5. History of Western Philosophy, Frank Thilli

સેમિસ્ટર – ૫ (કોર)
૩૦૨ : પૂર્વમીમાંસા દર્શન

એકમ-૧

૧. પૂર્વમીમાંસા દર્શનનો પરિચય અને સાહિત્ય
૨. કુમારિલ શાખાનો પરિચય
૩. પ્રભાકર શાખાનો પરિચય
૪. કુમારિલ અને પ્રભાકર વચ્ચેની મતભિન્નતા

એકમ-૨

૧. જ્ઞાનનું સ્વરૂપ અને પ્રમાણો
૨. પ્રત્યક્ષ અને અનુમાન
૩. ઉપમાન અને શબ્દ
૪. અર્થાપત્તિ અને અનુપલબ્ધિ

એકમ-૩

૧. અન્ય પ્રમાણો, વેદનું પ્રામાણ્ય અને અપ્રામાણ્ય
૨. પ્રમા (યથાર્થ જ્ઞાન)નું સ્વરૂપ
૩. સ્વતઃ પ્રામાણ્યવાદ
૪. બ્રાહ્મિ અંગેનો ખ્યાલ

એકમ-૪

૧. આત્મા અંગેનો ખ્યાલ
૨. સૃષ્ટિમીમાંસા
૩. અપૂર્વનો ખ્યાલ
૪. પૂર્વમીમાંસાની નીતિમીમાંસા

સંદર્ભગ્રંથ

૧. ભારતીય દર્શન, સી.વી. રાવલ - ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૨. પૂર્વમીમાંસા અને ઉત્તરમીમાંસા, સી.વી. રાવલ - ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૩. Indian Philosophy, (English and Hindi), Dasgupta
૪. Indian Philosophy, (English and Hindi), Jadunath Sinha
૫. Indian Philosophy, (English), Jaydev Vedalankar

Semester -5 (Core)
302: Purvamimamsa Darshana

Unit-1

1. Introduction to Philosophy of Purvamimamsa and Its Literature
2. Introduction to Kumarila Branch
3. Introduction to Prabhakara Branch
4. Differences of views Prabhakar and Kumarila

Unit-2

1. Nature and sources of Knowledge
2. Perception and Inference
3. Upamana and Testimony
4. Arrthapatti and Anuplabdhi

Unit-3

1. Other sources of knowledge, Validity and invalidity of Vedas
2. Nature of Prama (Valid Knowledge)
3. Self-validity of knowledge
4. Theory of Error

Unit-4

1. The Concept of Self
2. Cosmology
3. The concept of Apurva
4. Moral principles of Purvamimamsa

Reference Book

૧. ભારતીય દર્શન, સી.વી. રાવલ - ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૨. પૂર્વમીમાંસા અને ઉત્તરમીમાંસા, સી.વી. રાવલ - ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૩. Indian Philosophy, (English and Hindi), Dasgupta
૪. Indian Philosophy, (English and Hindi), Jadunath Sinha
૫. Indian Philosophy, (English), Jaydev Vedalankar

સેમિસ્ટર -૫
૩૦૩ : યોગ અને સ્વાસ્થ્યનું તત્વજ્ઞાન (વૈકલ્પિક)

એકમ-૧ વિવિધ પ્રકારના યોગ

૧. યોગનો પરિચય અને પ્રકારો.
૨. જ્ઞાનયોગ, કર્મયોગ અને ભક્તિયોગ
૩. લયયોગ, હઠયોગ અને તંત્રયોગ
૪. પતંજલિ અનુસાર અષ્ટાંગયોગ

એકમ-૨ યોગ અને શારીરિક સ્વાસ્થ્ય

૧. આસનોનો પરિચય
૨. સવાસન, પદ્માસન, પ્રાણાયમ
૩. વજ્રાસન, પશ્ચિમોત્સાન, ધનુરાસન
૪. તાડાસન, હલાસન, સર્વાંગાસન.

એકમ-૩ યોગ અને માનસિક સ્વાસ્થ્ય

૧. ચિત્ત, ચિત્તવૃત્તિ, ચિત્તભૂમિ
૨. ચિત્તવૃત્તિ નિરોધ
૩. ચિત્તવૃત્તિ નિરોધના ઉપાયો – પૂર્ણયોગ.

એકમ-૪ યોગ અને આધ્યાત્મિક સ્વાસ્થ્ય

૧. કુંડલિની યોગ
૨. ચક્રોનો પરિચય
૩. પ્રાણવિજ્ઞાન, અનાસક્તિ, આત્મયોગ

સંદર્ભ પુસ્તકોની યાદી

૧. ઉત્કૃષ્ટ શરીર, કિરીટ જોષી, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૨. યોગદર્શન, ડૉ. સી.વી. રાવલ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૩. સાંખ્ય-યોગ દર્શન, નગીન જી. શાહ
૪. Indian Philosophy, (English and Hindi), Dasgupta
૫. Indian Philosophy, (English and Hindi), Jadunath Sinha

Semester -5
303 : Philosophy of Yoga and Health (Optional)

Unit-1 Different Types of Yoga

1. Introduction and Kinds of Yoga
2. Jnanayoga, Karmayoga and Bhakti Yoga
3. Layayoga, Hathayoga and Tantra Yoga
4. Eight Fold Path of Patanjali

Unit-2 Yoga and Physical Health

1. Introduction to Asanas
2. Shavasana, Padmasana, Pranayama
3. Vajrasana, Pashchimotasana, Dhanurasana
4. Tadasana, Halasana, Savagasana

Unit-3 Yoga and Mental Health

1. Chitt, Chitt Vrutti, Chitt Bhumi
2. Chitt Vruttinirodh
3. Solutions of Chitt Vruttinirodh, Purnayoga

Unit-4 Yoga and Spiritual Wealth

1. Kundalini Yoga
2. Introduction to Chakras
3. Pranavignana, Anasktiyoga, Atmayoga

Reference Book :

૪. ઉત્કૃષ્ઠ શરીર, કિરીટ જોષી, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૫. યોગદર્શન, ડૉ. સી.વી. રાવલ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૬. સાંખ્ય-યાગ દર્શન, નગીન જી. શાહ
4. Indian Philosophy, (English and Hindi), Dasgupta
5. Indian Philosophy, (English and Hindi), Jadunath Sinha

સેમિસ્ટર -૫
૩૦૩ : ઉપનિષદોનું તત્ત્વજ્ઞાન (વૈકલ્પિક)

એકમ-૧

૧. ઉપનિષદોનો અર્થ અને વર્ગીકરણ
૨. ઋત્, ઋણ અને યજ્ઞની વિભાવના

એકમ-૨

૧. પરમસત્નો ખ્યાલ.
૨. પરમસત્ અંગેના વિવિધ મતો.
૩. આત્મા, બ્રહ્મ અને ઉત્ક્રાંતિ અંગેના મત

એકમ-૩

૧. ઉપનિષદોમાં મનોવિજ્ઞાનનો ખ્યાલ.
૨. જ્ઞાન : પરા-અપરાવિદ્યા, મનનો ખ્યાલ
૩. તાત્વિક અને આધ્યાત્મિક વિશ્વનો સિધ્ધાંત

એકમ-૪

૧. ઉપનિષદોનું નીતિશાસ્ત્ર
૨. નીતિશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ, મૂલ્ય અને ધ્યેય
૩. નીતિશાસ્ત્રના સિધ્ધાંતો

સંદર્ભપુસ્તકોની યાદી :

૧. ઉપનિષદોનું તત્ત્વજ્ઞાન — નર્મદાશંકર મહેતા — ગુજરાત વિદ્યાસભા.
૨. ઉપનિષદ નવનીત — કિશોરભાઈ દવે
૩. ઉપનિષદોનું તત્ત્વજ્ઞાન — ડૉ. રાધાકૃષ્ણ.
૪. તત્ત્વવિદ્યા — અનુરાગ વિજય પંડ્યા — ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી.
૫. Principal Upanishada, S.Radhakrishnan

Semester -5

303 : Philosophy of Upanisada (Optional)

Unit-1

1. Meaning and Classification of Upanishadas
2. Concepts of Rit, Rna and Yajna

Unit-2

1. Concept of Ultimate Reality
2. Different Views of Ultimate Relity
3. Views on Self, Brhman and Evolution

Unit-3

1. Concept of Psychology in Upanisada
2. Jnana, Para-Aparavidya, Concept of Mind
3. Theory of Metaphysical and Spiritual World

Unit-4

1. Ethics of Upanishada
2. Origin of Ethics, Value and Motive of ethics
3. Principles of ethics

Reference Books

૧. ઉપનિષદ્નું તત્ત્વજ્ઞાન – નર્મદાશંકર મહેતા – ગુજરાત વિદ્યાસભા.
૨. ઉપનિષદ્ નવનીત – કિશોરભાઈ દવે
૩. ઉપનિષદ્નું તત્ત્વજ્ઞાન – ડૉ. રાધાકૃષ્ણ
૪. તત્ત્વવિદ્યા – અનુરાગ વિજય પંડ્યા – ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી.
5. Principal Upanishada, S.Radhakrishnan

સેમિસ્ટર-૫
૩૦૪ : વ્યવહારવાદ અને વાસ્તવવાદ (વૈકલ્પિક)

એકમ-૧

૧. વ્યવહારવાદની સામાન્ય લાક્ષણિકતાઓ
૨. ચાર્લ્સ સેન્ડર્સ પર્સનો વ્યવહારવાદ
૩. વિલિયમ જેમ્સનો વ્યવહારવાદ

એકમ-૨

૧. જહોન ડ્યુઈનો વ્યવહારવાદ
૨. શિલરનો માનવવાદ
૩. અમેરિકન વાસ્તવવાદ
૪. નવ્ય વાસ્તવવાદ અને સમીક્ષાત્મક વાસ્તવવાદ વચ્ચેનો ભેદ

એકમ-૩

૧. નવ્ય વાસ્તવવાદનો પરિચય
૨. નવ્ય વાસ્તવવાદ દ્વારા આત્મનિષ્ઠાવાદીઓનાં ખંડનની દલીલો
૩. મોન્ટોગ દ્વારા આત્મનિષ્ઠાવાદીઓની આલોચના
૪. નવ્ય વાસ્તવાદીઓનો પ્રત્યક્ષ અને ચેતનાનો સિદ્ધાંત

એકમ-૪

૧. સમીક્ષાત્મક વાસ્તવવાદનો પરિચય
૨. ડ્રેકએ કરેલી આત્મનિષ્ઠાવાદની સમીક્ષા
૩. નવ્ય વાસ્તવવાદ દ્વારા જ્ઞાનમીમાંસકીય એકતત્ત્વવાદનું ખંડન
૪. સમીક્ષાત્મક વાસ્તવવાદીઓ મુજબ પ્રદત્તનું સ્વરૂપ

સંદર્ભગ્રંથ

૧. પાશ્ચાત્ય તત્ત્વજ્ઞાનનો સરળ ઇતિહાસ, અનુ. ડૉ.જે.એ.યાજ્ઞિક, ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
૨. સમકાલીન પાશ્ચાત્ય દર્શન (હિન્દી), બી.કે.લાલ
૩. સમકાલીન પાશ્ચાત્ય દર્શન (હિન્દી), પ્રો. નિત્યાનંદ મિશ્ર
૪. પાશ્ચાત્ય દર્શન, યા.મસીહ
5. Introdution to Western Philosophy-Ideas and Arguments from Plato to Popper, Antony Flew

Semester -5

304 : Pragmatism And Realism (Optional)

Unit-1

1. General characteristics of Pragmatism
2. Pragmatism of Charles Sanders Peirce
3. Pragmatism of William James

Unit-2

1. John Dewey's Pragmatism
2. Schiller's Humanism
3. American Realism
4. The Distinction Between Neo Realism and Realism Critic

Unit-3

1. Introduction to Neo Realism
2. Refutation of Subjective Idealism by Neo Realism
3. Criticism of Montague on Subjective Idealism
4. Theory of Perception and Consciousness

Unit-4

1. Introduction to Critical Realism
2. Drake's refutation of Subjective Idealism
3. Refutation of epistemological monism by Neo Realism
4. Nature of 'Given' by Critical Realism

Reference Book

૧. પાશ્ચાત્ય તત્ત્વજ્ઞાનનો સરળ ઇતિહાસ, અનુ. ડૉ.જે.એ.યાજ્ઞિક, ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
૨. સમકાલીન પાશ્ચાત્ય દર્શન (હિન્દી), બી.કે.લાલ
૩. સમકાલીન પાશ્ચાત્ય દર્શન (હિન્દી), પ્રો. નિત્યાનંદ મિશ્ર
૪. પાશ્ચાત્ય દર્શન, યા.મસીહ
5. Introdution to Western Philosophy-Ideas and Arguments from Plato to Popper, Antony Flew

સેમિસ્ટર – ૫
૩૦૪ : ગાંધીજીનું તત્વજ્ઞાન (વૈકલ્પિક)

એકમ-૧

૧. મહાત્મા ગાંધીનું જીવન અને સર્જન
૨. ગાંધી-ચિંતન પર ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય ચિંતકોની અસર
૩. અગિયાર વ્રતો

એકમ-૨

૧. સત્ય અંગેનો ખ્યાલ
૨. અહિંસા અંગેનો ખ્યાલ
૩. ધર્મ, સત્ય અને ઈશ્વર

એકમ-૩

૧. સત્યાગ્રહ અંગેનો ખ્યાલ
૨. સર્વોદય અંગેનો ખ્યાલ
૩. મહાત્મા ગાંધીનો 'સર્વધર્મસમભાવ' અને બિનસાંપ્રદાયિકતા

એકમ-૪

૧. આર્થિક વિચારો (ટ્રસ્ટીશીપ)
૨. સામાજિક વિચારો
૩. રાજકીય વિચારો (સ્વરાજ)
૪. નૈતિક વિચારો

સંદર્ભગ્રંથ

૧. આધુનિક ભારતના રાજકીય ચિંતકો ભાગ-૨ પ્રા. હસમુખ પંડ્યા
૨. ગાંધી ધર્મ દર્શન – પટેલ મ. જો. – યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૩. The Philosophy of Mahatma Gandhi – D.M. Datta
૪. Gandhi Study in Revolution – Ahse G. Cooffre.
૫. ગાંધીતત્વવિચાર – ડૉ. રાજેશ્વરી પટેલ - ગર્ગ પ્રકાશન.

Semester -5

304 : Philosophy of Gandhiji (Optional)

Unit-1

1. Life and Creation of Mahatma Gandhi
2. Effect of Indian and Western Philosophers on Gandhian Thought
3. Eleven Observances

Unit-2

1. The Concept of Truth
2. The Concept of Non-Violence
3. Religion, Truth and God

Unit-3

1. The Concept of Satyagraha
2. The Concept of Sarvodaya
3. Mahatma Gandhi's 'Sarvadharmasamabhava' and Secularism

Unit-4

1. Economic Thoughts (Trusteeship)
2. Social Thoughts
3. Political Thoughts (Swaraj)
4. Gandhiji's Ethical Thoughts

Reference Book

૧. આધુનિક ભારતના રાજકીય ચિંતકો ભાગ-૨ પ્રા. હસમુખ પંડ્યા
૨. ગાંધી ધર્મ દર્શન – પટેલ મ. જો. – યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૩. The Philosophy of Mahatma Gandhi – D.M. Datta
૪. Gandhi Study in Revolution – Ahse G. Cooffre.
૫. ગાંધીતત્ત્વવિચાર – ડૉ. રાજેશ્વરી પટેલ - ગર્ગ પ્રકાશન.

સેમિસ્ટર – ૫
૩૦૫ : સામાજિક તત્વચિંતન (વૈકલ્પિક)

એકમ-૧

૧. સમાજ, સમુદાય, મંડળ, જૂથનની વિભાવના
૨. સામાજિક તત્વજ્ઞાનનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ
૩. માનવીની વ્યાખ્યા અને માનવીનું સામાજિક સ્વરૂપ

એકમ-૨

૧. માનવીની વ્યવસ્થા – સામાજિક સ્થિરીકરણ
૨. સામાજિક જીવન વિશેના મૂળભૂત ખ્યાલો
૩. સામાજિક સંસ્થાના જુદા જુદા સ્વરૂપો
૪. સરકારી સંસ્થાઓ

એકમ-૩

૧. સામાજિક સંસ્થા- કુટુંબ
૨. સામાજિક સંસ્થા - લગ્ન
૩. શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ અને સામાજિક જીવન
૪. ઔદ્યોગિક સામાજિક સંસ્થાઓ

એકમ-૪

૧. સામાજિક સંસ્થા - રાજ્ય
૨. સામાજિક ન્યાય
૩. સામાજિક આદર્શો
૪. સામાજિક આદર્શો

સંદર્ભગ્રંથ

૧. સામાજિક તત્વજ્ઞાન, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૨. સામાજિક અને રાજકીય તત્વજ્ઞાન – યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૩. Oxford Companion to Politics In India, Ed. Nirala Gopal Jayal and Prtap Bhanu Mehta
૪. Essays in Social and Political Philosophy, Ed. Krishna Roy and Chhanda Gupta
૫. Issues in Political Theory, Catriona McKinnon

Semester -5

305 : Social Philosophy (Optional)

Unit-1

1. Concept of Society, Community, Association, Group
2. The Emergence and Development of Social Philosophy
3. The Definition of Man and Social Form of Man

Unit-2

1. Human System – Social Stabilization
2. Basic Concepts of Social Life
3. Different Forms of Social Organization
4. Bodies of State or Government

Unit-3

1. Social Institution – Family
2. Social Institution – Marriage
3. Educational Institutions and Social Life
4. Industrial Social Organizations

Unit-4

1. Social Organization – State
2. Social Justice
3. Social Ideas

Reference Book

૧. સામાજિક તત્વજ્ઞાન, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૨. સામાજિક અને રાજકીય તત્વજ્ઞાન, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
3. Oxford Companion to Politics In India, Ed. Nirala Gopal Jayal and Prtap Bhanu Mehta
4. Essays in Social and Political Philosophy, Ed. Krishna Roy and Chhanda Gupta
5. Issues in Political Theory, Catriona McKinnon

સેમિસ્ટર – ૫
૩૦૫ : જગતના ધર્મોના તાત્વિક સિદ્ધાંતો (વૈકલ્પિક)

એકમ-૧

૧. ધર્મનો પરિચય અને ધર્મોનું વર્ગીકરણ
૨. ધર્મનું એકત્વ અને ધર્મોની અનેકતા
૩. ધર્મના અભ્યાસ પ્રત્યેના અભિગમો
૪. લોકશાહી, બિન સાંપ્રદાયિકતા અને ધર્મ

એકમ-૨

૧. હિન્દુ ધર્મના તાત્વિક સિદ્ધાંતોનો સંક્ષિપ્ત પરિચય
૨. જૈન ધર્મના તાત્વિક સિદ્ધાંતો
૩. બૌદ્ધ ધર્મના તાત્વિક સિદ્ધાંતો
૪. શીખ ધર્મના તાત્વિક સિદ્ધાંતો

એકમ-૩

૧. જરથોસ્તી ધર્મના તાત્વિક સિદ્ધાંતો
૨. યહૂદી ધર્મના તાત્વિક સિદ્ધાંતો
૩. ખ્રિસ્તી ધર્મના તાત્વિક સિદ્ધાંતો
૪. ઈસ્લામ ધર્મના તાત્વિક સિદ્ધાંતો

એકમ-૪

૧. કન્ફ્યુશિયસ ધર્મના તાત્વિક સિદ્ધાંતો
૨. તાઓ ધર્મના તાત્વિક સિદ્ધાંતો
૩. શિન્તો ધર્મના તાત્વિક સિદ્ધાંતો
૪. ધર્મોની મૂળભૂત તાત્વિક સિદ્ધાંતો

સંદર્ભગ્રંથ

૧. જગતના ધર્મોનું તાત્વિક અધ્યયન, ડૉ. બી.જી. દેસાઈ
૨. જગતના વિદ્યમાન ધર્મો – ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક – ગુજરાત યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૩. The World Religions, Humes, R.S.
4. The Great Religions of the World - Juriji

Semester-5
305 : Philosophical Principles of World Religions (Optional)

Unit-1

1. Introduction to Religion and Classification of religions
2. Unity and plurality of Religions
3. Approach to the Study of Religion
4. Democracy, Secularism and Religion

Unit-2

1. Brief Introduction to Essential Principles of Hinduism
2. Philosophical Tenets of Jainism
3. Philosophical Tenets of Buddhism
4. Philosophical Tenets of Sikhism

Unit-3

1. Philosophical Tenets of Jathrothi
2. Philosophical Tenets of Judaism
3. Philosophical Tenets of Christianity
4. Philosophical Tenets of Islam

Unit-4

1. Philosophical Tenets of Confucius
2. Philosophical Tenets of The Tao
3. Philosophical Tenets of Sinto
4. Basic Philosophical unity of all Religions

Reference Book

૧. જગતના ધર્મોનું તાત્વિક અધ્યયન, ડૉ. બી.જી. દેસાઈ
૨. જગતના વિદ્યમાન ધર્મો – ડૉ.જે.એ. યાજ્ઞિક – ગુજરાત યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૩. The World Religions, Humes, R.S.
4. The Great Religions of the World - Juriji

સેમિસ્ટર -૬ (કોર)

૩૧૧ : સાંપ્રત સમસ્યાઓ અને તાત્વિક ઉકેલો

એકમ-૧ ધાર્મિક સમસ્યા

૧. ધાર્મિક સમસ્યાઓનું સ્વરૂપ
૨. ધાર્મિક કટ્ટરતાવાદ, સામૂહિક હિંસા, આતંકવાદ
૩. ધર્મનું બૌદ્ધિક સ્વરૂપ, માનવતાવાદ
૪. અંધશ્રદ્ધા, વહેમ, અસહિષ્ણુતા
૫. ધાર્મિક સમસ્યાઓના તાત્વિક ઉકેલો

એકમ-૨ સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક સમસ્યા

૧. સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક સમસ્યાનું સ્વરૂપ
૨. કુટુંબ, શિક્ષણ, જાતિવાદ, સમાજવાદ
૩. સ્ત્રી-પુરુષ અસમાનતા (સામાજિક અસમાનતા)
૪. બહુસંસ્કૃતિવાદ : રિતરિવાજો, ઉત્સવો, માન્યતાઓ
૫. સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક સમસ્યાના તાત્વિક ઉકેલો

એકમ-૩ આર્થિક સમસ્યા

૧. આર્થિક સમસ્યાનું સ્વરૂપ
૨. ગરીબી, બેકારી
૩. ભ્રષ્ટાચાર, વસ્તીવધારો
૪. આર્થિક સમસ્યાના તાત્વિક ઉકેલો

એકમ-૪ પર્યાવરણની સમસ્યા

૧. પર્યાવરણની સમસ્યાનું સ્વરૂપ
૨. પંચમહાભૂતનું સ્વરૂપ
૩. ટેક્નોલોજીની સમસ્યા
૪. રાષ્ટ્રીય – આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રે પર્યાવરણની સમસ્યા
૫. પર્યાવરણની સમસ્યાના તાત્વિક ઉકેલો

સંદર્ભપુસ્તકો :

૧. ધર્મનું તત્ત્વજ્ઞાન – બી.જી. દેસાઈ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૨. સામાજિક – રાજકીય તત્ત્વજ્ઞાન, એમ.વી. જોષી, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૩. જૈન – બૌદ્ધદર્શન – સી.વી. રાવલ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૪. ભારતીય સંસ્કૃતિની ઝલક – પી.સી. રાવલ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

Semester-6 (Core)

311 : Current Problems and Philosophical Solutions

Unit-1 Religious Problems

1. Nature of Religious Problems
2. Religious Fundamentalism, Genocide, Terrorism
3. Rational nature of Religion, Humanism
4. Superstitions, Doubt, Intolerance
5. Philosophical Solutions of Religious Problem

Unit-2 Social and Cultural Problems

1. Nature of Social and Cultural Problems
2. Family, Education, Racism, Socialism
3. Gender Inequality (Social Inequality)
4. Multiculturalism, Customs, Festivals, Considerations
5. Philosophical Solutions of Social & Cultural Problems

Unit-3 Economical Problems

1. Nature of Economical Problems
2. Poverty, Unemployment
3. Corruption, Growth of Populations
4. Philosophical Solutions of Economical Problems

Unit-4 Environmental Problems

1. Nature of Environmental Problems
2. Nature of Five basic elements (Panchmahabhuta)
3. Problem of Technology
4. Problems of Environment : National and International level
5. Philosophical Solutions of Environmental Problems

Reference Book

1. ધર્મનું તત્ત્વજ્ઞાન – બી.જી. દેસાઈ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
2. સામાજિક – રાજકીય તત્ત્વજ્ઞાન, એમ.વી. જોષી, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
3. જૈન – બૌદ્ધદર્શન – સી.વી. રાવલ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
4. ભારતીય સંસ્કૃતિની ઝલક – પી.સી. રાવલ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

સેમિસ્ટર – ૬ (કોર)
૩૧૨ : ચાર્વાક દર્શન

એકમ-૧

૧. ચાર્વાક દર્શનની પૂર્વભૂમિકા, ઉત્પત્તિ અને વિકાસ
૨. જડવાદના પ્રકારો
૩. ચાર્વાક દર્શનનું સાહિત્ય
૪. ચાર્વાક દર્શનની શાખાઓ

એકમ-૨

૧. ચાર્વાકની જ્ઞાનમીમાંસા
૨. ચાર્વાકની તત્ત્વમીમાંસા
૩. બૌદ્ધ અને ચાર્વાક મતની તુલના
૪. ચાર્વાકની સૃષ્ટિમીમાંસા

એકમ-૩

૧. ચાર્વાકની નીતિમીમાંસા
૨. ધૂર્ત અને સુશિક્ષિત ચાર્વાકનાં સુખ વિશે મંતવ્યો
૩. ચાર્વાકના સુખવાદની ટીકા

એકમ-૪

૧. ચાર્વાકની ધર્મ અંગેની ટીકાઓ
૨. ચાર પુરુષાર્થોની ચાર્વાક દર્શને કરેલી ટીકાઓ
૩. ચાર્વાક દર્શનની સમીક્ષા

સંદર્ભગ્રંથ

૧. ચાર્વાક દર્શન – સી.વી. રાવળ - યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૨. અવૈદિકદર્શનો – સી.વી. રાવળ - યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
4. Indian Philosophy, (English and Hindi), Dasgupta
5. Indian Philosophy, (English and Hindi), Jadunath Sinha

Semester-6 (Core)
312 : Charvaka Darshan

Unit-1

1. Charvaka Philosophy - Background, Origin and Development
2. Types of Materialism
3. Literature of Charvaka Philosophy
4. Branches of Charvaka Philosophy

Unit-2

1. Epistemology of Charvaka
2. Metaphysics of Charvaka
3. Comparison of Buddhist and Charvaka Views
4. Cosmology of Charvaka

Unit-3

1. Ethics of Charvaka
2. Views of Astute and Enlightened Charvakas about Happiness
3. Criticism of Hedonism of Charvaka

Unit-4

1. Charvaka's Criticism on Religion
2. Charvaka's Criticism on Four Purusharth
3. Criticism of Charvaka Darshana

Reference Book

૧. ચાર્વાક દર્શન – સી.વી. રાવળ - યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૨. અવૈદિકદર્શનો – સી.વી. રાવળ - યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
4. Indian Philosophy, (English and Hindi), Dasgupta
5. Indian Philosophy, (English and Hindi), Jadunath Sinha

સેમિસ્ટર – ૬
૩૧૩ : કેળવણીનું તત્ત્વજ્ઞાન (વૈકલ્પિક)

એકમ-૧

૧. શિક્ષણનો પરિચય
૨. શિક્ષણની વ્યાખ્યાઓ
૩. શિક્ષણના બે પ્રકાર
૪. શિક્ષણ, વિજ્ઞાન અને કલા

એકમ-૨

૧. તત્ત્વજ્ઞાન એટલે શું? શિક્ષણ અને તત્ત્વજ્ઞાનનો સંબંધ
૨. શિક્ષણ ઉદ્દેશો અને પદ્ધતિઓ
૩. તત્ત્વવિચારની મીમાંસા અને વાસ્તવ મીમાંસા
૪. મૂલ્યમીમાંસા અને જ્ઞાનમીમાંસા

એકમ-૩

૧. કેળવણી અને જીવન
૨. કેળવણીના હેતુઓ
૩. કેળવણીના ઉપયોગી હેતુઓ
૪. પ્રાથમિક માધ્યમિક અને ઉચ્ચ કેળવણીના હેતુઓ

એકમ-૪

૧. શિક્ષણનું કાર્ય
૨. શિક્ષણનું કાર્ય અને સંપ્રદાયો
૩. શિક્ષણ અને સામાજિક પરિવર્તન
૪. શિક્ષણ અને રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન

સંદર્ભગ્રંથ

૧. પાયાની કેળવણી
૨. શિક્ષણ અને સંસ્કૃતિ રવિશંકર મહારાજ
૩. શિક્ષણની વર્તમાન ફિલસૂફીઓ ડૉ. ગુણવંત શાહ અને સ્વ. ડૉ. ધનવંત દેસાઈ
4. Education Culture and the Social Order – K.G. Saiyidin
5. Education and Social Order : Bertrand Russell
6. The Role of Education : Neff Kenneth L. Neff

Semester-6
313 : Philosophy of Education (Optional)

Unit-1

1. Introduction to Education
2. Definitions of Education
3. Two Types of Education
4. Education, Science and Art

Unit-2

1. What is Philosophy? Relationship between Education and Philosophy
2. Goals and Methods of Education
3. Philosophy thought and real Ontology
4. Valuism and Epistemology

Unit-3

1. Education and Life
2. Education Purposes
3. Useful for Education Purposes
4. Primary Secondary and University Education Purposes

Unit-4

1. Work of Teaching
2. Work of Education and Cults
3. Education and Community Change
4. Education and National Change

Reference Book

1. पायानी डेणवणी
2. शिक्षण अने संस्कृति रविशंकर महाराज
3. शिक्षणनी वर्तमान झिलसूझीओ डो. गुणवंत शाह अने स्व. डो. धनवंत देसाई
4. Education Culture and the Social Order – K.G. Saiyidin
5. Education and Social Order : Bertrand Russell
6. The Role of Education : Neff Kenneth L. Neff

સેમિસ્ટર – ૬
૩૧૩ : આચાર્યોનું તત્ત્વજ્ઞાન (વૈકલ્પિક)

એકમ-૧

૧. કેવલાદ્વૈત સિદ્ધાંત
૨. જ્ઞાનમીમાંસા
૩. તત્ત્વમીમાંસા
૪. સાધનામાર્ગ, મોક્ષ પ્રાપ્તિ માટેના ઉપાયો

એકમ-૨

૧. વિશિષ્ટાદ્વૈત સિદ્ધાંત
૨. જ્ઞાનમીમાંસા
૩. ઈશ્વરવાદ
૪. માયાવાદનું ખંડન, સાધનામાર્ગ

એકમ-૩

૧. મધ્વાચાર્યની તત્ત્વમીમાંસા
૨. ઈશ્વરતત્ત્વ, જીવતત્ત્વ, મધ્વાચાર્ય અને રામાનુજાચાર્યની તુલના
૩. નિમ્બાર્કાચાર્યની તત્ત્વમીમાંસા

એકમ-૪

૧. વલ્લભાચાર્યનો શુદ્ધાદ્વૈતવાદ, પુષ્ટિમાર્ગનો અર્થ
૨. જ્ઞાનમીમાંસા, પુષ્ટિભક્તિ
૩. અચિન્તભેદાભેદ, શ્રીકૃષ્ણ, ત્રણ શક્તિઓ, જીવગૌસ્વામી, બલદેવ વિદ્યાભૂષણ

સંદર્ભગ્રંથ

૧. આચાર્યોનું તત્ત્વચિંતન
૨. શ્રીમદ્ શંકરાચાર્યનું તત્ત્વજ્ઞાન – સી.વી. રાવલ
૩. ભારતીય દર્શન – સી.વી. રાવલ
૪. Indian Philosophy, (English and Hindi), Dasgupta
૫. Indian Philosophy, (English and Hindi), Jadunath Sinha
૬. ભારતીય દર્શન : બલદેવ ઉપાધ્યાય

Semester-6

313 : Philosophy of Acharyas (Optional)

Unit-1

1. Theory of Absolute Monism
2. Epistemology
3. Metaphysics
4. Sadhanamarga, Means to Attain Liberation

Unit-2

1. Theory of Qualified Monism
2. Epistemology
3. Theism
4. Refutation of Mayavada, Sadhanamarga

Unit-3

1. Metaphysics of Madhvacharya
2. God, Self, Comparison between Madhavacharya and Ramanujacharya
3. Metaphysics of Nimbakacharya

Unit-4

1. Suddhadvaitavada of Vallabhacharya, Meaning of Pushtimarga
2. Epistemology, Pushti-bhakti
3. Acintayabhedabheda, Krishna, Three Powers, Jivagausvami, Baldev Vidyabhusana

Reference Book

1. आचार्योक्तुं तत्त्वचिंतन – सी.वी. रावल
2. श्रीमद् शंकराचार्योक्तुं तत्त्वज्ञान – सी.वी. रावल
3. भारतीय दर्शन – सी.वी. रावल
4. Indian Philosophy, (English and Hindi), Dasgupta
5. Indian Philosophy, (English and Hindi), Jadunath Sinha
6. भारतीय दर्शन : बलदेव उपाध्याय

સેમિસ્ટર – ૬
૩૧૪ : તાર્કિક પ્રત્યક્ષવાદ અને અસ્તિત્વવાદ (વૈકલ્પિક)

એકમ-૧

૧. તાર્કિક પ્રત્યક્ષવાદનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ
૨. તાર્કિક પ્રત્યક્ષવાદનો અર્થ અંગેનો ચકાસણી સિદ્ધાંત
૩. તાર્કિક પ્રત્યક્ષવાદ મુજબ તત્ત્વમીમાંસાનું નિરસન
૪. તાર્કિક પ્રત્યક્ષવાદ મુજબ તત્ત્વજ્ઞાનનું વિધાયકકાર્ય

એકમ-૨

૧. વિટ્રોગેનસ્ટાઈન – ટ્રેક્ટેટસનો પરિચય
૨. વિટ્રોગેનસ્ટાઈન મુજબ તથ્ય અને વિષય
૩. વિધાનો અને પ્રાથમિક વિધાનો
૪. તર્કશાસ્ત્ર અને ગણિતશાસ્ત્ર, ચિત્ર-સિદ્ધાંત

એકમ-૩

૧. અસ્તિત્વવાદની પૂર્વભૂમિકા અને પરિચય
૨. ક્રિક્ગાર્ડનો અસ્તિત્વવાદ
૩. માર્શલનો અસ્તિત્વવાદ

એકમ-૪

૧. કાર્લ જાસ્પરસનો અસ્તિત્વવાદ
૨. હેડેગરનો અસ્તિત્વવાદ
૩. સાર્ત્રનો અસ્તિત્વવાદ

સંદર્ભગ્રંથ

૧. સાર્ત્રનું તત્ત્વજ્ઞાન - પ્રો. એમ.વી. બક્ષી – યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
2. Contemporary Western Philosophy (Hindi and English), B.K.Lal
3. Contemporary Western Philosophy (Hindi and English), Prof.Nityananda Mishra

Semester-6

314 : Logical Povitivism and Existentialism (Optional)

Unit-1

1. The emergence and development of logical positivism
2. Verifcaiton theory of meaing according to Logical Positivism
3. Elemination of Metaphysics according to Logical Positivism
4. Positve function off Philosophy according to Logical Positivism

Unit-2

1. Wittgenstein – Introduction to Tractatus
2. Wittgenstein – Fact and Object
3. Propositions and Primary propositions
4. Logic and Mathematics, Picture – Theory

Unit-3

1. An Introduction to Existentialism and its background
2. Kierkegaard's Existentialism
3. Marcel's Existentialism

Unit-4

1. Carl Jaspers's existentialism
2. Heidaggar's Existentialism
3. Sartre's Existentialism

Reference Book

१. सार्त्रनुं तत्त्वज्ञान - प्रो. ऐम.वी. अक्षी - युनिवर्सिटी ग्रंथनिर्माशु अोर्ड
2. Contemporary Western Philosophy (Hindi and English), B.K.Lal
3. Contemporary Western Philosophy (Hindi and English), Prof.Nityananda Mishra

સોમિસ્ટર – ૬
૩૧૪ : નિકોમિકેનીયન નીતિશાસ્ત્ર (વૈકલ્પિક)

એકમ-૧

૧. એરિસ્ટોટલનું જીવન અને કાર્ય
૨. એરિસ્ટોટલ શિક્ષણ-વિચાર
૩. નીતિશાસ્ત્રને લગતું સાહિત્ય

એકમ-૨

૧. સર્વોચ્ચ શ્રેય, શ્રેયના ખ્યાલની સાર્વત્રિકતા અને વિશિષ્ટતા
૨. સર્વોચ્ચ શ્રેયની પાત્રતા અને નિશ્ચિતતા
૩. સર્વોચ્ચ શ્રેય નિશ્ચિતતાનું પ્રમાણ અને જ્ઞાનનું મૂલ્ય
૪. સર્વોચ્ચ શ્રેય લૌકિક ખ્યાલ અને એરિસ્ટોટલના મતની સમાલોચના

એકમ-૩

૧. સુખની વ્યાખ્યા
૨. અંતિમ શ્રેય તરીકે સુખ
૩. સુખની પ્રાપ્તિના ખ્યાલ
૪. સુખનો સાર્વત્રિક ખ્યાલ

એકમ-૪

૧. શ્રેષ્ઠ જીવન
૨. જીવનના પ્રકાર
૩. આત્માનું સ્વરૂપ અને લક્ષણો
૪. એરિસ્ટોટલના આદર્શ જીવન અંગેના ખ્યાલની સમીક્ષા

સંદર્ભગ્રંથ

૧. નિકોમેકિયન નીતિશાસ્ત્ર- પ્રા. કિશોરકાન્ત બી. માંકડ
૨. Cambrige Companion to Aristotle
૩. Ethica Nicomachea, Aristotle, (tr.) Ross
૪. The Basic Works of Aristotle, Richard MeKcon

Semester-6

314 : Nikomikenyana's Ethics (Optional)

Unit-1

1. Aristotle's Life and work
2. Aristotle's Concept of Education
3. Literature on Ethics

Unit-2

1. Highest Good, Universality and Distinctness of Highest Good
2. Eligibility and certainty of Highest Good
3. Highest creditability of certainty and knowledge value
4. Aristotle's approach review and the concept of Highest Creditability

Unit-3

1. Definition of Pleasure
2. Pleasure as the Highest Good
3. Concepts for the Attainment of Pleasure
4. Universal concept of Pleasure

Unit-4

1. Good Life
2. Types of Life
3. Nature and Characteristics of the Self
4. Criticism of Aristotle's Concept of Ideal Life

Reference Book

1. નિકોમેકિયન નીતિશાસ્ત્ર- પ્રા. કિશોરકાન્ત બી. માંકડ
2. Cambridge Companion to Aristotle
3. Ethica Nicomachea, Aristotle, (tr.) Ross
4. The Basic Works of Aristotle, Richard MeKcon

સેમિસ્ટર-૬
૩૧૫ : રાજકીય તત્વજ્ઞાન (વૈકલ્પિક)

એકમ-૧

૧. રાજકીય તત્વજ્ઞાન – વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ
૨. સામાજિક કરારવાદ – થોમસ હોબ્સ, લોક, રૂસો
૩. ભારતીય રાજકીય ચિંતનમાં સામાજિક કરારવાદ
૪. સૈન્દ્રિયવાદ – પ્લેટો

એકમ-૨

૧. રાજ્યના આદર્શવાદી સિદ્ધાંતના ચિંતકો
૨. રાજ્ય - એક જીવંત રચનાતંત્ર તરીકે
૩. રાજ્ય અને નાગરિકની એકાત્મતા
૪. રાજ્યમાં સામાજિક સદ્ભાવના
૫. રાજ્યના આદર્શવાદી સિદ્ધાંતની લાક્ષણિકતાઓ અને સમીક્ષા

એકમ-૩

૧. રાજ્ય - સાધન અથવા સાધ્ય
૨. રાજ્યના હેતુઓ અંગે ચિંતકોના મત
૩. રાજ્યના નિષેધક અને ફરજિયાત કાર્યો

એકમ-૪

૧. રાજ્યના આધારરૂપ સિદ્ધાંતો, રાજ્યની આજ્ઞાધીનતા, તેનું ક્ષેત્ર અને મર્યાદા
૨. લોકશાહી, ફાંસીવાદ અને સામ્યવાદ
૩. રાષ્ટ્રીયવાદ અને આંતરરાષ્ટ્રીયવાદ અને આદર્શવાદ
૪. રાજકીય તત્વજ્ઞાનના કેટલાક ભારતીય ચિંતકો

સંદર્ભગ્રંથ

૧. સામાજિક તત્વજ્ઞાન, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૨. સામાજિક અને રાજકીય તત્વજ્ઞાન, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૩. Oxford Companion to Politics In India, Ed. Nirala Gopal Jayal and Prtap Bhanu Mehta
૪. Essays in Social and Political Philosophy, Ed. Krishna Roy and Chhanda Gupta
૫. Issues in Political Theory, Catriona McKinnon

Semester-6

315 : Political Philosophy (Optional)

Unit-1

1. Definition and Nature of Political Philosophy
2. The Social Contract – Thomas Hobbes, Locke, Rousseau
3. Social Contract in Indian Political Philosophy
4. Plato's political philosophy

Unit-2

1. Thinkers on Idealist theory of state
2. State as a living mechanisms
3. Unification of State and Citizen
4. Social Good-Will in the State
5. Characteristics and Criticism of the principle of Ideal State

Unit-3

1. State as end or as means ?
2. Thinkers' views about the Objectives of the State
3. State's Negative and Necessary Functions

Unit-4

1. Essential principles of state, Obedience of the State, and its Scope and Limits
2. Democracy, fascism and communism
3. Nationalism and international and idealism
4. Some thinkers on Political Philosophy

Reference Book

૧. સામાજિક તત્ત્વજ્ઞાન, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૨. સામાજિક અને રાજકીય તત્ત્વજ્ઞાન, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
3. Oxford Companion to Politics In India, Ed. Nirala Gopal Jayal and Prtap Bhanu Mehta
4. Essays in Social and Political Philosophy, Ed. Krishna Roy and Chhanda Gupta
5. Issues in Political Theory, Catriona McKinnon

સેમિસ્ટર – ૬
૩૧૫ : જગતના ધર્મોના નૈતિક સિદ્ધાંતો (વૈકલ્પિક)

એકમ-૧

૧. હિન્દુ ધર્મના નૈતિક સિદ્ધાંતો
૨. જૈન ધર્મના નૈતિક સિદ્ધાંતો
૩. બૌદ્ધ ધર્મના નૈતિક સિદ્ધાંતો

એકમ-૨

૧. શીખ ધર્મના નૈતિક સિદ્ધાંતો
૨. જરથોસ્તી ધર્મના નૈતિક સિદ્ધાંતો
૩. યહૂદી ધર્મના નૈતિક સિદ્ધાંતો

એકમ-૩

૧. ખ્રિસ્તી ધર્મના નૈતિક સિદ્ધાંતો
૨. ઈસ્લામ ધર્મના નૈતિક સિદ્ધાંત
૩. કોન્ફ્યુશિયસ ધર્મના નૈતિક સિદ્ધાંત

એકમ-૪

૧. તાઓ ધર્મના નૈતિક સિદ્ધાંતો
૨. શિન્તો ધર્મના નૈતિક સિદ્ધાંતો
૩. નૈતિક સિદ્ધાંતો અંગેની મૂળભૂત સમાનતા

સંદર્ભગ્રંથ

૧. જગતના ધર્મોનું તાત્વિક અધ્યયન, ડૉ. બી.જી. દેસાઈ
૨. જગતના વિદ્યમાન ધર્મો – ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક – ગુજરાત યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૩. The World Religions, Humes, R.S.
4. The Great Religions of the World - Juriji

Semester-6

315 : Ethical Principles World Religions (Optional)

Unit-1

1. Ethical Tenets of Hinduism
2. Ethical Tenets of Jainism
3. Ethical Tenets of Buddhism

Unit-2

1. Ethical Tenets of Sikhism
2. Ethical Tenets of Zoroastrianism
3. Ethical Tenets of Judaism

Unit-3

1. Ethical Tenets of Christianity
2. Ethical Tenets of Islam
3. Ethical Tenets of Confucius

Unit-4

1. Ethical Tenets of Tao
2. Ethical Tenets of Shinto

Reference Book

૧. જગતના ધર્મોનું તાત્વિક અધ્યયન, ડૉ. બી.જી. દેસાઈ
૨. જગતના વિદ્યમાન ધર્મો – ડૉ.જે.એ. યાજ્ઞિક – ગુજરાત યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૩. The World Religions, Humes, R.S.
4. The Great Religions of the World - Juriji